

דבר המערכת

קריעת ים סוף...

שביעי של פסח ידוע כחג מיוחד שחוגגים אותו ביום השביעי של חג הפסח וזכר לקריעת ים סוף שהיה באותו לילה בחצות שעם ישראל עבר את הים,

ולכאורה אם נעניין בתורה הקדושה במקומות אשר צוה השי"ת לחגוג את יום השביעי של פסח ליום מיוחד וחג, שכל מלאכת עבודה לא תעשו בו, ובכל הצווים על החג הזה לא מוזכר בו בכלל שביום הזה קרע ה' את הים, ובגלל נס קריעת ים סוף חוגגים את חג שביעי של פסח, ובכלל התורה הק' ציוותה לשמור את החג הזה יום שביעי של פסח, עוד לפני בכלל שהיה מעשה נס קריעת ים סוף,

גם אם אין מוקדם ומאוחר בתורה, הלא הקב"ה ציווה למשה הן את עצם חגיגת חג הפסח, וגם את שמירת יום השביעי של פסח, כיום טוב מיוחד עם הציווי של כל מלאכה לא תעשו בו, לפני שיצאו בני"מ ממצרים באותו ציווי של משה וקחו לכם צאן לקרבן פסח. אזי חייבים לומר שהקב"ה ציווה את חגיגת יום שביעי של פסח לפני הנס של קריעת ים סוף, ובתורה לא מוזכר שביום הזה היה קריעת ים סוף, אלא וביום השביעי וגו', ולא כמו בפסח שכתוב בתורה לחגוג את יום א' של פסח כי בו יצאת מצרים או חג הסוכות וזכר לענני הכבוד למען ידעו דורותיכם וגו'. וכן בשאר מועדי השנה. חוץ משביעי של פסח כאות חג לנס קריעת ים סוף שהיה באותו יום, וחג השבועות לחג מתן תורה, כמו שכבר דברנו בחג השבועות. וצריך להבין כאן כמו בחג השבועות שהשי"ת בחר לחג מתן תורה, למה השי"ת בחר דווקא ביום הזה שביעי של פסח לעשות את הנס של קריעת ים סוף.

ונסביר את העניין כאן. שלמעשה הקב"ה נתן את חג יום שביעי של פסח להיות חג לה', ללא סיבה. אלא יום השביעי של פסח שהיה יום טוב כי קדוש היום לה', ולכאורה היום הזה של קריעת ים סוף אין לזה קשר לנס הגדול של יציאת מצרים בליל הראשון של פסח. כי למעשה היה יכול להיות נס יציאת מצרים מושלם גם ללא קריעת הים. ע"י הרבה דרכים, יכלו ללכת דרך ארץ פלשתים, או שיעברו בשלום, או במלחמה, כמו עם שאר האומות שלחמו בני"מ בדרך בצאתם ממצרים עד להגעתם לארץ ישראל. או בדרכים אחרות ולא דווקא דרך נס גדול כזה של קריעת ים סוף. ולכאורה אם בני"מ היו עוברים דרך ארץ פלשתים או דרך אחרת, אזי המצרים לא היו רודפים אחריהם הלאה. גם כי לא יכלו לעבור דרך מדינה אחרת להלחם עם בני"מ, וגם כל הרעיון של ללכת לכיוון הים היה זה רצון הבורא שהמצרים יראו כי נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר, ובגלל זה נמלכו בדעתם לצאת נגדם להלחם להחזירם מצרימה, ולולא

זה היו כבר מתייאשים מבני ישראל.

והענין הוא: הקב"ה בחר למעשה ביום שביעי של פסח כיום חג לה' שבני"מ ישמרו אותו חג לה' לאות ציון סיום שבעת ימי חג המצות. והקב"ה בגלל עצם הענין שבני"מ חוגגים שבעת ימים לה' כאות נס יציאת מצרים, ושבעה ימים מקדישים לאות שבח והודאה להשי"ת על כל הניסים האלה שהיה ביציאת מצרים, בחר הקב"ה דווקא ביום השביעי שבני"מ חוגגים אותו לה' כי קדוש היום לה'. ולא חוגגים אותו במקור בגלל קריעת ים סוף, אז הקב"ה הוסיף להם מתנה גדולה, שדווקא ביום הזה יהיה להם נס יותר גדול מיציאת מצרים, כמו שאמר רבותינו ז"ל (ואומרים זאת בסיפור הגדה של פסח) שעל הים הכפיל להם את המכות על המצרים, וסיבב הקב"ה שבני"מ ילכו בכיוון הים והמצרים ימלכו לצאת להלחם בהם, בכדאי לעשות את הנס הגדול, שיראו בכל העולם את גדלות הבורא, דרך זה ששמעו עמים ירגזו חיל אחז יושבי פלשת, כל העולם הרגיש וראה את הנס הגדול של קריעת ים סוף, וזה היה מתנה מיוחדת לבני"מ. כי הווינו את חג הפסח שבעת ימים, וביום השביעי ביום טוב מיוחד כי קדוש היום לה', קיבלו מתנה שהיום הזה קיבל משמעות נוספת ומיוחדת שגם קרע ה' את הים לבני"מ, וזה היה נס מיוחד ומפורסם בכל העולם, שהקב"ה מלך העולם, עשה נס כזה לבני"מ, כאשר קרע להם את הים ע"מ שבני"מ יוכלו לעבור בדרך יציאת מצרים, והמצרים שרדפו אחריהם טבעו בים.

ורואים בזה את הענין הגדול של נתינת שבח והודאה והלל להשי"ת על כל נס ונס שעושה עם בני ישראל, ולא רק בדורות שעברו, אלא בכל דור ודור התקינו חז"ל לחגוג לאות שמחה הלל והודאה להשי"ת ביום שעשה לנו ניסים. ועצם חגיגת הניסים ונתינת הלל והודאה להשי"ת על נס כללי או נס פרטי, זה לבד מביא עוד השפעות טובות, עוד ניסים אלו שחוגגים ומודים ומשבחים ומפארים את שמו של מלך מלכי המלכים על הטובות והניסים, וכמו שהארכו רבותינו בזה הענין של נתינת הלל והודאה להשי"ת, שע"י זה נמשכים עוד ניסים גדולים מאלו שהיו לנס הזה, ולפי גדול ההודאה ונתינת הלל להשי"ת, כך מגדיל לנו השי"ת את ניסיו וחסדיו להמשיך השפעות טובות וניסים גלויים, כבימי צאתנו ממצרים, שהראה לנו ניסים גדולים, שכל העולם ראו שיש מנהיג לעולם, ועושה הוא חסדים עם בני"מ בכל הדורות, ולא יטוש ה' את עמו עדי שנזכה במהרה לנס הגדול, ותבאמו ותשמעו בהר נחלתך מכון לשבתך פלעת ה' מקדש ה' כוננו ידך, זה בית המקדש השלישי שיבנה במהרה עם ביאת משיח צדקינו בגאולה השלימה והניחית.

ערב חג הפסח,
בברכת שלחן אבא,
ידידכם פנחס בנימין בן אנה לאה

אגרא דכלה

הפטרות שבת חוה"מ

לסיפור נתינת התורה, הנה גם אנחנו עוסקים במסכת אבות קודם חג השבועות זמן מתן תורתנו, ובפרט לפי דרכנו אשר כל הנהו מילי מעלייתא משנת חסידים מסכת אבות נלמדים ממעשה האבות אשר מבוארים בתורה, המשכיל יתבונן ע"כ שם המסכת אבות והתחלת המסכת משה קיבל תורה וכו', הבן:

עוד אמר הקדוש הנ"ל, מה שנידון בין פסח לעצרת הוא יותר מראש השנה, רק שבראש השנה הוא מצד הגבורות ובימים הללו מצד החסידים עכ"ד, לדעתי הקלושה מובן הדבר, בראש השנה הוא סוד הדורמיטא שינה הסתלקות המוחין עד שמתעוררין על ידי השופר, ובימים האלה הוא בהיפך לטובה קבלת המוחין בכל יום כנוודע להבאים בסוד י"י, והש"י יודע האמת:

עוד אמר הקדוש הנ"ל, להיות הימים האלה תיקון הנשמות בשרשם בחכמה, הנה ר' עקיבא שורש נשמתו בחכמה נאמר עליו למשה שתוק כך עלה במחשבה [מנחות כט ע"ב], ונשמתו היתה גדולה וכו', ומה שאמר משה רבינו ע"ה שלח נא ביד תשלח [שמות ד יג] אמר על ר' עקיבא, והיה רוצה שיתנו התורה על ידו, אלא שהיה מעולם המחשבה ולא היה יכול לבוא לידי דיבור, לכן היה דורש תגין [מנחות שם] קוצין (שהוא שערות) שהוא גם כן בחכמה, והתלמידים על שלא נהגו כבוד זה בזה (כבו"ד בגימ' ל"ב נתיבות חכמה) היו פוגמין במקום גבוה ולכן מתו עכ"ד, ולדעתי תתבונן בזה סוד הכתוב כבוד חכמים ינחלו [משלי ג לה], וגם כן תתבונן מפני מה מנהג ישראל תורה שלא לגלח השערות בימים ההם, והמשכיל יבין:

טעם למה אין מברכין שהחיינו על מצות הספירה. אמר הקדוש הנ"ל, להיות שאין זה דבר חדש, כי כל העליות (היינו כל המוחין) היו ביחד בליל א' דפסח כנוודע (מסוד החפזון) ואחר כך בימי הספירה הם נכנסין שוב מדריגה

בכל מועדי י"י נאמר מקרא קדש יהיה לכם חוץ מיום א' דחג המצות נאמר ביום הראשון מקרא קדש ולא נאמר יהיה לכם [כח יח]. מובן הדבר למשכילים בחכמה דזה הוא החילוק שבין יום טוב לשבת, דבשבת באין המוחין שלא על ידי מעשינו, מה שאין כן יום טוב על ידי מעשינו דייקא, אך ביום הראשון דחג המצות ידוע הוא ענין מעשה הנס כל המוחין ביחד שלא על ידי מעשינו, ונעשה גדלות קודם קטנות, על כן נקרא שבת כד"א [ויקרא כג טו] וספרתם לכם ממחרת השבת, קראו הכתוב שבת הוא לטעם הספירה, להורות דמשום הכי בעינן לספור מחדש יום אחר יום עד השלמת כל קומת המוחין בהגדלה יום אחר יום, הגם שנשלמו ביום הראשון עכ"ז אין לזה קיום כיון שהיא שלא על ידי מעשינו רק כמו בשבת, על כן בעינן למיעבד עובדא על ידי מעשינו, ועתה הרי שלך לפניך בכל המועדים נאמר מקרא קדש יהיה לכם, הקדש הנעשה בו היא לכם נעשה על ידי מעשיכם ונשאר לכם לקיום, מה שאין כן ביום א' דמצות, נאמר סתם מקרא קדש, הבן הדבר ויונעם לך:

בענין ספירת העומר מספר בני יששכר' - מאמרי חדש ניסן - מאמרי י"ב

אמר הקדוש המפורסם בישראל מורינו הר"ר פנחס מקארעץ זצוק"ל, איתא בכתבים [פע"ח] שער ספירת העומר פ"ו שיכיון כל אחד בימי הספירה לתקן שורש נשמתו, כי עמ"ר בגימטריא י"ט, היא חכמה, יש מאין, והחכמה מאין תמצא [איוב כח יב], וכל אחד יש לו שורש בחכמה, ולכן אומרים בימי הספירה כל ישראל יש להם חלק וכו' לתקן נשמת כל אחד ולהעלות אותו, ובאמירת מסכת אבות גם כן היא כוונת כל מצותה עכ"ד, נראה לפרש, הדנה המוחין נקראו אבות כידוע לך [זה"ק ח"ג רצ"א ע"א], ותתבונן שמעשה אבות קדמו בתורה

הילולים, הרב המאור הגדול מעוז ומגדל המפורסם לשם ותהלה בדרי מטה ומעלה חסיד וענו צדיק ונושע הוא נ"י עה"י פ"ה קקש"ת מו"ה צבי אלימלך נ"י, מכתב יד קדשו מן יום ד' פ' שמות הגעיני היום ומה מאד שמח לבי אף גלת ורנן לא פסק חוכא מפומי בשמעתי משפעת שלומי עוד רבות בשנים יוסף אומץ עשרת מונים, עיניו תחזינה בניים ובני בנים, בבית ה' דשנים ורעננים... וכו'.

זכותם יגן עלינו ועכ"א
ביום ו' כ"ה ניסן יומא דהילולא של הרה"ק הדברי חיים מצאנז זיע"א

[בשבוע הבא בעז"ה נרחיב אודות הקשר בניו לבין רבינו הבני"א].

מבני יששכר יודעי בינה וגו' לדעתה יעשה ישראל (דברי הימים-א, ב' לג)

מדור ההלכה מתוך ספרי רבינו זיע"א

בעריכת הרה"ק ר' אברהם צבי פנהיים שליט"א

והנה ראיתי בדפוס כמה סידורים שהדפיסו ליהנות [במקום להתנאות], והוא טעות, דהנה לפי מה שכתבתי [על פי גירסת הרי"ף] אין הפירוש כן [אלא הוא מלשון תנאי], ואפילו לפירוש [שפירש לשון תנאי] חלילה לך לשנות נוסחת רבותינו ומי יודע כוננתם.

(מגיד תעלומה)

מבשרים ברכה זו רק ביומי ניסן

יש מן הראשונים הסוברים דאם לא בירך על האילנות בחודש ניסן יכול לברך גם אחר כך עד כי גדלו הפירות (עיין במדריכי), ולפי דרכי המקובלים אין לברך רק ביומי ניסן, ונראה לי לפי דרכיהם ניסן דתקופת חמה, ואח"כ יש לחמיר שלא לברך בשם ומלכות, דלישנא דגמרא דייקא כדבריהם. (שם)

ביום א' כ' ניסן יומא דהילולא של הרה"ק ר' יחזקאל פענעט, בעל המראה יחזקאל זיע"ע

קשרי ידיות אמיצים שררו בין רבינו הבני"א לבין רבי יחזקאל פענעט בעל "מראה יחזקאל" ראשיתה של אחוה זו היתה ברימנוב אצל הרבי ר' מענדלי אשר שניהם היו תלמידיו, הידידות ביניהם התהדקה, בשנים בהן היה רבינו בהונגריה, עת כיהן כאב"ד מונקאטש, בשו"ת מראה יחזקאל ישנה תשובה אחת אל רבינו, (סי' ע"ט) וזו תחלת התשובה: בירך לקחתי ובירך אישיבנה לכבוד ידיד עליון איש חי פעלים פרי קודש

עצמו ובזכות זה חי עוד כמה שנים. פעם ציוה רבי שלמה לייב לאשתו לנסוע לרבי יהושע אב"ד דינוב - שהיה אף הוא מתלמידי הרב ר' מענדלי מרימנוב - וללת לו פתקא (קויטל) בה תכתוב כדלהלן: "היות ובעלה אינו מתנהג בדרך הישר, אין להם ממה להתפרנס, והעניות שוררת בביתם", ויצו עליה בעלה לבל תגלה את זהותה בבואה אליו, ברם עם מסירת ה"פתקא" לידו, אמר רבי יהושע מדינוב:

היתכן? בעלך אינו מתנהג בדרך הישר? הלא בתורתו ובעבודתו הוא מאיר בכל העולמות,

ותשאל האשה את רבי יהושע: אם כדברכם כן הוא, למה הרה"ק מרופשיץ מתנגד לו?

וישב לו רבי יהושע: תדעי שמלאכים ושרפים מקנאים בבעלך, ומחלוקת הרב מרופשיץ עליו הוא לטובתו, בזה הוא מציל את בעלך מקנאתם.

אולם רבינו הבני יששכר הגן על רבי שלמה לייב אצל התלמידים והחברים בכל עידן בו דברו עליו, ואף הם ניסו לצרף את רבינו הבני יששכר לצדם שגם הוא ירדוף את ר' שלמה לייב, והוא ענה להם, וכי כיצד נוכל לרדפו כשזוכרני את הערצה של רבינו הרבי ר' מענדלי מרימנוב לרבי שלמה לייב, כאשר היינו מסובים ליד שולחנו הטהור של רבנו, ישבנו באימה ויראה עד כי מרוב פחד יראנו להגביה את עינינו למעלה, לעומת זאת אירע פעם, בעת עריכת השולחן אצל רבנו, שהרה"ק ר' שלמה לייב חלץ את נעליו, עלה על השולחן ורקד עליו, רבנו אשר ישב ליד השולחן ראה זאת ולא אמר מאומה, כה גדול וקדוש הוא היה בעיני רבנו, כיצד אפשר איפוא לרדפו,

וכן היה כמה וכמה סיפורים שרבינו הבני יששכר הכניע את החברים והתלמידים, שלא צדקו בדרכם בדרפם את ר' שלמה לייב, וכך אמר רבינו אחרי פטירת הרבי מרופשיץ, שלפני פטירתו "הודה לי הזקן (רבי נפתלי) שצדקתי", וכוונתו היתה לעמדתו בעיני רבי שלמה לייב מלענטשנא זיע"א.

אחר מדריגה עכ"ד, ונראה לי לבאר עוד יותר, דברכת שהחינו אינה באה רק על דבר שמשמח הלב שלא היה לו זמן רב טובה הלזו והנה בבוא הטובה יגל וישמח הנה מברך שהחינו, וכאן אדרבא, הנה אתמול היו כל המדריגות בהארה יחד וכהיום שבים לאחור ומתחילין למנות ממדריגה הקטנה עד למחר יותר גבוה וכן בכל הימים עד שמשתלמים כל המדריגות במ"ט ונשלם שיעור קומה על ידי מעשינו, ונמצא זאת המדריגה היא אז ביתר שאת מליל א' דפסח שהיו אז שלא על ידי מעשינו, וכהיום הושלמו על ידי מעשינו, אז מברכין בחג השבועות שהחינו, והבן, עיין סימן י"א:

בשבת זו חל יומא דהילולא דהרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זיע"א והרה"ק ר' שלמה יודא לייב מלענטשנא זיע"א

רבי שלמה לייב היה תלמידם של הרבי ר' מענדלי וה"חזוה" מלובלין, בהסתופפו בצל רבותיו הקדושים, שררו יחסי ידידות עמוקים בינו לבין שאר התלמידים של מצוקי ארץ אלו, ובתוכם הרבי נפתלי מרופשיץ זיע"ע רבינו הבני יששכר ואחרים, ברם עם פטירת רבותיהם אלה, גבהו הרים בין ר' שלמה לייב לבין חלק מעמיתיו ותלמידיהם, בראשם של אלה שפרשו מרבי שלמה לייב מלענטשנא לחמו בתוקף ודרשו כי אף אחרים ילכו בעקבותיהם, ניצב רבי נפתלי מרופשיץ, הרקע למחלוקת אפוף מסתורין, נוסף לסבות מעמדותיו בוודאי נעוץ שורש הדבר גם בעניינים נשגבים ונעלים, על כל פנים ברור כי אף רבי נפתלי ורעיו לא ערערו חלילה על גדולתו ולא פקפקו בקדושתו.

לפי נוסחה אחרת, הייתה דווקא ההכרה במעלותיו, הסיבה למחלוקת נגדו, וכך אמר רבי נפתלי בנוגע לרבי שלמה לייב מלענטשנא: אם יעבור יום מבלי שאתקוטט עמו, חוששני שמא ילקח מהעולם הזה, כי בעולם העליון יש הטוענים כי הוא כבר הגיע לשלימות ואין לו יותר צורך להיות בעולם הזה.

על כן קטרג עליו רבי נפתלי כדי להראות כי עדיין לא השלים את

מהנעשה בחצרות קדשינו:

אייר, הטמון בעיר לאנצוט הקרוב לדינוב, במוציא שבת תתקיים סעודת מלווה דמלכה בדינוב באמ"כ יסעו ללאנצוט לציון הרה"ק מרופשיץ.

מתארגנת קבוצה גם לשבת אמור ל"ב בעומר, שבת ערב ל"ג בעומר, גם לאלו הבאים להילולת הרה"ק ממגוליצ'א זצוק"ל החל ביום ה' ל בעומר, ולרגל הילולת הרמ"א הטמון בעיר קראקוב, החל ביום א' ל"ג בעומר, והרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב החל ביום ב' ל"ד בעומר.

העולים להתפלל, הרצה לקחת חלק בנדבת הכיבוד לזכות או לע"י, יפנה לטלפון 0504132188

בשבת פרשת תזריע תהיה קבוצה בדינוב ויש אפשרות להירשם

בשבת פרשת אחו"ק ישנה בדינוב קבוצה בראשות כ"ק אדמור מספינקא ארה"ב לרגל הילולת הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זצוק"ל החל במוציא שבת י"א

המעוניין בחבילת טיסה כולל מסולים שונים בפולין ובשאר מדינות באזור להשתתחות על קברי הצדיקים, כולל שבת בדינוב יפנה לטלפון 0548246204 ישנה אפשרות למשפחות.

כמו"כ כמסורת השנים האחרונות מוסדות בני יששכר מכינים כיבוד לציבור העולים לצאנז, וסמוך לשער בית החיים בצאנז מעמידים דוכן עם כיבוד ושתייה לציבור

הכנות לקראת שבת כה ניסן יומא דהילולא של הרה"ק מצאנז זיע"א

בשבת קודש פרשת שמעי ישנה בדינוב יהודים אשר עולים לפולין לרגל הילולת הרה"ק מצאנז זיע"א, החל ביום שיש כה ניסן,

המעוניין להשתתף בשבת בדינוב יפנה לטלפון 0504132188

בכל ליל שישי בשעה 10.00 מתקיים שיעור בספר 'אגרא דכלה' בבית המדרש דינוב רחוב בלזר 17 שכונת בית ישראל.

מדי יום רביעי שיעור בספה"ק 'בני יששכר' ע"י האדמו"ר מסאסוב שליט"א בבית מדרשו רח' רש"י 44 -ים בשעה 8.15

זמן תפילת שחרית בשב"ק בשעה 9.45 - קידושא רבא במקום - בבית מדרשינו לא מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה